

Vergide Gündem

Tax Agenda

Ekim / October 2024

Orta vadeli programdaki vergi politika öncelikleri

Abdulkadir Kahraman

"Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi"ne geçişte süre kısalıyor!

M. Fatih Köprü

English Translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

Sirküler İndeks

Vergi Takvimi

Pratik Bilgiler

Practical Information

Building a better
working world

Orta vadeli programdaki vergi politika öncelikleri

“Orta Vadeli Mali Program (2025 - 2027)” 5 Eylül 2024 tarihli 1. mükerrer Resmî Gazete ile yayımlandı. OVP'nin “III/ Makroekonomik hedefler ve politikalar” başlığının “6. Kamu maliyesi” bölümünde, “program döneminde, mali disiplinin ekonomide güven ve istikrarı artıran bir çıpa olarak korunması ve güçlendirilmesi için tüm adımların kararlılıkla atılacağı; para politikasını destekleyici maliye ve gelirler politikalarının uygulanmaya devam edileceği” belirtiliyor. OVP'nin 3 No'lu Ekinde de “Öncelikli Reform Alanlarına Yönelik Düzenlemeler” listelenmiş.

OVP'nin kamu maliyesi bölümünde, “vergilemede etkinliği ve adaleti artırmaya, kayıt dışılığı azaltmaya yönelik sürdürülen faaliyetlere daha kararlı ve etkili şekilde devamı; gelir ve harcama politikalarının, yeşil ve dijital dönüşümü desteklemek üzere gerekli kaynakların dağıtımını sağlayacak uygulanması” hedefleniyor. “Büyüme ve ticaret” bölümünde ise “karbon vergisi özelliği taşıyan vergilerin gözden geçirilerek; tamamlayıcı karbon vergisi dâhil karbon fiyatlandırma araçlarının kalkınma ve yatırım ortamı üzerinde yol açacağı ekonomik ve sosyal etkilerin analiz edilmesi” önceliklendirilmiştir.

Vergi reform alanları

OVP'nin 3 No'lu ekindeki “Öncelikli Vergi Reform Alanları” şu şekilde sıralanmıştır:

III/1. Büyüme ve Ticaret	Düzenleme (Kanun / İkincil Düzenleme)	Düzenleme İçeriği	Takvim
Yeşil dönüşümün hızlandırılması	İdari Düzenleme	Karbon vergisi nitelikli vergiler gözden geçirilecek ve karbon fiyatlandırma araçları oluşturulacak.	2025 2. Çeyrek

III/6. Kamu Maliyesi	Düzenleme (Kanun / İkincil Düzenleme)	Düzenleme İçeriği	Takvim
Vergilemede adalet ve etkinlik	Kanun	Etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimler kaldırılacak.	2025 1. Çeyrek
	İdari Düzenleme	Mükellef davranışları ve vergiye uyum sorunları analiz edilerek uyumu artıracak stratejiler geliştirilecek.	2025 1. Çeyrek (Sürekli)
Kayıt dışılıkla mücadele ve denetimlerde etkinlik	İdari Düzenleme	Teknolojik imkânlardan faydalanılarak tüm tarafların etkin katılımı sağlanacak.	2025 1. Çeyrek (Sürekli)
	İdari Düzenleme	Kayıt dışı istihdam ve kayıt dışı ücretle mücadelede veri analizine dayalı risk odaklı denetim faaliyetleri artırılacak.	2025 4. Çeyrek (Sürekli)

“Öncelikli vergi reform” takviminde öngörülen kanun ve idari düzenlemelerin 2024'ün 1'inci ve 2'nci çeyreklerinde yapılacağı anlaşılıyor.

Vergi gelirleri artış oranı nasıl?

2025 - 2027 döneminde "bütçe gelirleri, vergi gelirleri ve diğer ekonomik göstergelere" dair fotoğraf aşağıdaki gibidir:

Merkezi yönetim bütçe gelir türü	2022 G	2023 GT*	2024 GT*	2025 P **	2026 P**	2027 P**
Merkezi yönetim bütçe gelirleri (Milyar TL)	2.800,10	5.207,60	9.064,70	12.800,30	15.239,20	17.457,70
Genel bütçe vergi gelirleri (Milyar TL)	2.353,40	4.501,10	7.605,50	11.138,80	13.197,50	15.046,90
Merkezi yönetim bütçe gelirleri artış oranı (% değişim)		85,98%	74,07%	41,21%	19,05%	14,56%
Genel bütçe vergi gelirleri artış oranı (% değişim)		91,26%	68,97%	46,46%	18,48%	14,01%
Büyüme (GSYH, % değişim)	5,50	5,10	3,50	4,00	4,50	5,00
Enflasyon (TÜFE yıl sonu, % değişim)	64,30	64,80	41,50	17,50	9,70	7,00
Vergilerin toplam bütçe gelirlerindeki payı (%)	84,05%	86,43	83,90	87,02	86,60	86,19
Vergilerin toplam bütçe gelirlerindeki artış oranı (%)	-	2,39	-2,53	3,12	-0,42	-0,41

*GT: Gerçekleşme Tahmini

**P: Program

Bu tabloya göre, 2025 yılında bütçe gelirleri içerisinde vergilerin payı %87,02, artış oranı ise %46,46. Büyümenin %4, TÜFE'nin %17,5 beklendiği 2025 yılında vergi gelirlerinin %46,46 oranında artması dikkat çekiyor. 2024 ile kıyaslandığında 2025 yılında toplam vergiler %3,12 artacak. 2024 yılı vergi gelirlerinin %3,12'si yaklaşık olarak 237 milyar TL olup; bu tutarın önemli bir kısmının 7524 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerle 2025 yılı ve sonraki yıllar kazançlarına uygulanmak üzere yürürlüğe konulan "%10 yerel asgari kurumlar vergisi", "GYO kâr dağıtımı" ve "%15 küresel asgari kurumlar vergisi" uygulamasından bekleniyor. Ayrıca, "kayıt dışılıkla mücadele" kapsamında "teknolojik imkânlardan daha çok faydalanılarak tüm tarafların etkin katılımı" sağlanmasıyla da vergi gelirlerinde artış beklenmektedir.

TBMM'yi bekleyen vergi sorunları

Vergi sorunlarının başında enflasyon düzeltilmesi geliyor. Vergilemeye etki eden enflasyon düzeltilmesi uygulamasına başlanması ile "vergileme ilkeleri" sorgulanıyor. Vergi Usul Kanunu'nun diğer değerlendirme hükümleri gibi VUK mük. 298/A maddesindeki "enflasyon düzeltilmesi" de bir değerlendirme hükmü. Tek farkı yüksek enflasyon dönemlerinde uygulanması olup, özetle bilanço esasında defter tutan mükelleflerin bilançolarındaki parasal olmayan varlıkları değerlemelerini düzenliyor.

Düzeltilmenin detaylarına girmeden, düzeltme şartlarının oluşmadığı bir mali yılda mükellefler ne yapıyordu? Enflasyon düzeltilmesi şartları oluşmadığında ("düşük enflasyon ortamı"), kredi gibi yabancı kaynaklara ödenen faiz giderleri kazançtan indirilmektedir. Bu durum, finans literatüründe "vergi kalkanı" olarak adlandırılır ve kredi kullanan mükelleflere vergi oranı kadar bir "kalkan" sunulur. Bu arada vergi kalkanı "enflasyon düzeltilmesi" yapıldığında da inmez. Ancak özkaynak güçlü değilse kalkanın koruma gücü zayıflar. Diğer taraftan faaliyetini sermaye veya özkaynak ile finansman halinde, ödenmiş sermaye üzerinden "faiz benzeri bir gider" (nakit sermaye indirimi hariç) yazamaz. Öz kaynak ile finanse edilen bir şirketin bilançosunda borç görünmezken, özkaynakları düşük veya faaliyet için kredi kullanan bir şirkette ise varlıkların karşılığı bilançoda borç (kredi) olur ve bu borç "parasal" değerdir. Borç dövizli değilse enflasyon nedeniyle artmaz. Örneğin, 31.12.2023 değeri ne ise 30.9.2024'te de aynı tutardadır. Ancak enflasyon ortamında aktif varlıkların (mal veya bina gibi) değeri artar.

Ülkemizde vergide enflasyon düzeltilmesi "kral çıplak" dedirtti. Neden? Çünkü tasarruf oranı düşük olan Türkiye'de şirketlerin sermaye yapısı ve işletme sermayesinin kompozisyonu ağırlıklı olarak yabancı kaynağa (krediye) dayalıdır ve bu sermaye yapısı işletmelerin mali tablolarına yansıyor.

Sermaye yapısı ağırlıklı kredi olan şirketler enflasyon düzeltilmesi sonucunda gelir elde eder ve bu geliri ortadan kaldıracak bir kredi faiz gideri de yoksa "enflasyon düzeltilmesi kârı" üzerinden vergi ödenir. Bu durum özellikle kredi ile yatırım yapan işletmelerde; yatırım aşamasında, yatırımları yeni tamamlamış ve üretim aşamasındaki ortaya çıkar. Çünkü özkaynaklar yetersizdir.

Bu nedenle, küçük ölçekli işletmelere kolaylık sağlamak için yayımlanan 563 nolu VUK Tebliği'nin 1,5 milyon civarındaki gelir ve kurumlar vergisi mükellefi 2024 yılının 2'nci ve 3'üncü geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi kapsamından çıkarıldı. Ancak bir yasal düzenleme yapılmadığı takdirde bu mükellefler de 31.12.2024 tarihli bilançolarını düzelterek ve vergileme düzeltmeye göre yapılacak. Sayın Bakan Şimşek TBMM açıldığında yatırım yapan şirketler için enflasyon düzeltmesinin etkilerini bertaraf edecek kanuni düzenlemeler üzerinde çalışıldığını belirtti.

Vergileme ilkeleri yanlış mı?

Bir değerlendirme hükmü olan enflasyon düzeltmesine benzer, realize olmayan gelirlerin vergilenmesi yeni değil. "Bankadaki vadesiz döviz mevduatı" dönem sonlarında değerlendirilerek kur farkı geliri, mevduat faizinin kıst esasında vergilenmesi gibi örnekleri çoğaltmak mümkün. Hatta 7524 sayılı Kanun yapılan düzenleme ile altın gibi kıymetli madenler "borsa rayıcı" ile değerlendirilerek üzerinden vergi ödenir hale getirilmiştir. Enflasyon düzeltmesinden şikâyet "vergi kurallarını" sorgulattır hale geldi.

Enflasyon düzeltmesinde başka teknik sorunlar da var. Sorun sadece vergileme değil. Örneğin KGK düzenlemeleri gereği TFRS çerçevesinde mali tablo hazırlamak zorunda olan işletmeler de enflasyon düzeltmesi yapıyor, ancak temel olarak vergideki düzeltmede ÜFE endeksi kullanılırken TFRS düzeltmesinde TÜFE endeksi kullanıyor. Bundan dolayı şirketlerin ticari kârları ile yasal defter kârları arasında ciddi farklar oluşuyor. Artık tek defter, tek mali tablo çıkarma zamanı gelmedi mi? TBMM bunlara nasıl bir çözüm üretecek?

Bu yazı, Ekonomist dergisinin 15 Eylül 2024 tarihli 2024/19. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

“Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi”ne geçişte süre kısalıyor!

Yıl sonu yaklaşıyor. Önemli bir konu var fakat diğer gündemler arasında biraz gölgede kalmış gibi. Birçok tarafı da var aslında. Ticari işletmeler başta olmak üzere, akaryakıt istasyonlarını, kamuyu (Darphane) ve yetkilendireceği kurumları ilgilendiriyor. Evet, UTTS olarak kısaltılan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi”nden bahsediyoruz.

“Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS)” nedir?

UTTS'nin kurulmasına ilişkin tebliğ aslında yaklaşık bir yıl önce (2023 Ekim ayında) yayımlandı. “1 seri numaralı Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği”.

Söz konusu tebliğde UTTS şöyle tanımlanıyor: Taşıt Tanıma Birimi (TTB) ve Taşıt Tanıma Okuyucu Cihazı (TTO) ile Yeni Nesil Akaryakıt Pompa Ödeme Kaydedici Cihazı (YN Pompa ÖKC) arasındaki iletişimi ve bu cihazların birlikte çalışmasını sağlayan, sistem kapsamındaki bilgilerin kaydedilmesine, saklanmasına ve paylaşılmasına imkân veren sistem.

UTTS, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü (Darphane) tarafından kurulacak ve işletilecektir. UTTS mükellefleri ve paydaşlarının öncelikle bu sisteme kaydolmaları gerekiyor. Montaj talepleri de bu platform üzerinden Darphane'ye bildirilecek. Darphane tarafından yetkilendirilmiş olan Yetkili Montaj Firmaları Darphane'den temin edecekleri UTTS donanımlarını taşıtlara ve akaryakıt istasyonlarına monte edecekler.

Akaryakıt pompasına TTO (Taşıt Tanıma Okuyucu)

Bu sistemin ikinci ayağı akaryakıt istasyonları. Bunların akaryakıt pompa tabancalarına “Taşıt Tanıma Okuyucu” (TTO) taktırma zorunluluğu bulunuyor. TTO, taşıtlara takılacak olan Taşıt Tanıma Birimi (TTB) üzerindeki bilgileri okuyabilen, okunan bilgilerin YN Pompa ÖKC'lere otomatik olarak iletilmesine imkân sağlayan cihaz olarak tanımlanıyor.

Akaryakıt istasyonu işleten mükelleflerin, en az bir pompa ünitesinin tabanca aparatları üzerine TTO bağlatmaları gerekiyor. Bu nedenle akaryakıt istasyonlarının, nitelikleri Darphane tarafından belirlenen ve Darphane ya da yetkili firmalar tarafından üretilen TTO'ları temin ederek 31 Aralık 2024 tarihine kadar taktırmaları gerekiyor. Darphanenin ürettiği bu TTO'ların montaj işlemleri ise sadece Darphanenin yetkilendirdiği firmalar tarafından gerçekleştirilebiliyor.

Yakıt depolarına TTB (Taşıt Tanıma Birimi)

TTB; yakıt verilen taşıtların yakıt depo girişine monte edilebilen ve söküldüğünde tekrar kullanılamayan, taşıta ait plaka bilgisi, mükellefe ilişkin bilgiler gibi hususları hafızasında muhafaza eden ve bu bilgilerin akaryakıt alımı sırasında TTO vasıtasıyla YN Pompa ÖKC'lere otomatik olarak iletilmesine imkân sağlayan pasif bir devre ve anteni içeren birim olarak tanımlanıyor.

Darphane'den temin edilen TTB'lerin montaj işlemleri sadece Darphane tarafından yetkilendirilen firmalar tarafından yapılacaktır. TTB'lerin montaj işlemlerine ait süreçler Darphane tarafından belirlenecektir. Bu cihazların taşıtların yakıt depo girişlerine, söküldüğünde çalışmayacak şekilde montajının yapılması gerekiyor.

Sahiplik ve/veya plaka bilgisinin değişmesi ile zarar görme, bozulma gibi nedenlerle çalışmaması durumunda TTB'ler sadece yetkili firmalar tarafından taşıt üzerinden sökülecek ve yerine yeni tanımlanan TTB'ler takılacaktır. Bunlar dışında TTB'lerin taşıttan sökülme imkânı bulunmuyor.

<https://utts.gov.tr/utts-yetkilendirilmis-montaj-firmani-listesi.pdf> adresinden, Darphane tarafından yetkilendirilmiş olan "Taşıt Montaj Firması Listesi"ne ulaşabilirsiniz.

Kapsam ve uygulamanın başlangıcı

Tebliğde, hangi mükelleflerin yakıt depo girişine TTB taktirmek zorunda oldukları da belirlenmiş durumda. Buna göre söz konusu cihazların, kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara 31 Aralık 2024 tarihine kadar takılması zorunluluğu bulunuyor. Yani özel kullanılan taşıtlar şimdilik TTB taktırma zorunluluğu kapsamında bulunmuyor. Ama bunun uzun sürmeyeceği de geçtiğimiz günlerde çıkarılan 2 numaralı tebliğle anlaşıldı.

Buna göre 1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren ilk defa iktisap edilen, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (II) sayılı listedeki mallardan (taşıtlar) kayıt ve tescile tabi olanlar da TTB taktırma zorunluluğu kapsamına alındı. Bu durumdaki taşıtlara kayıt ve tescil işlemini takip eden bir ay içerisinde TTB taktırılması gerekiyor.

Diğer taraftan bu yıl sonuna kadar TTB taktırma zorunda olan taşıtlar dışında olmakla birlikte taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlara da 30 Haziran 2025 tarihine kadar TTB taktırma zorunluluğu getirildiğini hatırlatmak isteriz.

Tebliğde ayrıntılarına yer verilen kamu araçları ile diplomatik araçlar ise TTB taktırma zorunluluğu dışında bulunuyor.

Belge düzeni

UTTS kapsamında yapılan akaryakıt satışlarında, taşıtın plakasına ilişkin bilgiler sistem kapsamında YN Pompa ÖKC'ye otomatik olarak iletilecek ve ÖKC Fişi, detayları Başkanlık tarafından ynokc.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak teknik kılavuza belirlenecek, UTTS kapsamında düzenlendiğini gösteren bilgiyi ihtiva edecek şekilde düzenlenecektir.

UTTS kapsamında yapılan akaryakıt satışlarının, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ (Seri No: 68)'de belirlenen taşıt tanıma sistemine ilişkin belge düzenine yönelik kurallar çerçevesinde de belgelendirilmesi mümkündür.

Ücretler

UTTS kapsamında Darphaneden temin edilebilecek donanıma ilişkin ücretler ile UTTS kapsamında verilecek hizmetlerden alınabilecek ücretler Darphane tarafından belirlenecek ve darphane.gov.tr adresinde ilan edilecektir. Söz konusu ücretler, Darphanenin bir kamu bankası nezdinde açacağı banka hesabına yatırılacaktır.

Ücretler, ilan edildiği ilgili yıl için geçerli olacak, her yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca bir önceki yıl için belirlenen yıllık Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) oranında artırılacak ve bir yıl süresince uygulanacaktır. Yıllık fiyat artışı ait olduğu yılın 1 Ocak tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

Alınması planlanan ücretler mevzuatta yukarıdaki gibi tanımlanmış olmakla birlikte bu tarih itibarıyla henüz belli olmadığını da belirtmek isteriz.

Çok sayıda aracın kapsama girdiği, bunların hepsine fiziki olarak TTB takılacağı ve yıl sonuna da 3 ay gibi kısa bir süre kaldığı düşünüldüğünde, sistemin bir an önce uygulamaya geçirilmesinde fayda olduğunu düşünüyoruz. Aksi takdirde uygulamaya geçilmeden mecburi bir uzatma gündeme gelebilecek ya da yıl sonuna doğru akaryakıt istasyonlarında istenmeyen kuyrukların oluşmasına sebebiyet verilebilecektir.

Ayrıca uygulamaya ilk dahil olacak firma taşıtları için ücretin ne kadar olacağını bir an önce duyurulması, akabinde 2025'in ikinci yarısından itibaren satın alınan özel taşıtların da kapsama girecek olması nedeniyle bu ücretlerin ya çok düşük tutulması ya da ücretsiz olarak montajın sağlanmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

Gelişmeleri <https://utts.gov.tr/> adresinden takip edebilirsiniz.

Bu yazı, Ekonomist dergisinin 29 Eylül 2024 tarihli 2024/20. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makededeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Tax policy priorities in the medium-term program

The “Medium Term Fiscal Program (2025 - 2027)” has been published in the 1st repeated Official Gazette dated 5 September 2024.

The “Priority Tax Reform Areas” in Annex 3 of the MTP are listed as follows:

III/1. Growth and Trade	Regulation (Law / Secondary Regulation)	Regulation Content	Timetable
Accelerating green transformation	Administrative Regulation	Taxes in the nature of carbon tax will be reviewed and carbon pricing instruments will be established.	2025 2 nd Quarter

III/6. Public Finance	Regulation (Law / Secondary Regulation)	Regulation Content	Timetable
Fairness and efficiency in taxation	Law	Ineffective exceptions, exemptions and reductions will be abolished.	2025 1 st Quarter
	Administrative Regulation	Taxpayer behavior and tax compliance problems will be analyzed and strategies will be developed to increase compliance.	2025 1 st Quarter (Continuous)
Fight against informal economy and efficiency in inspections	Administrative Regulation	Effective participation of all parties will be ensured by leveraging technological capabilities.	2025 1 st Quarter (Continuous)
	Administrative Regulation	Risk-oriented inspections based on data analysis will be increased in the fight against unregistered employment and unregistered wages.	2025 4 th Quarter (Continuous)

What is the rate of increase in tax revenues?

An overview of “budget revenues, tax revenues and other economic indicators” in the period 2025 - 2027 is as follows:

Central government budget revenue type	2022 R	2023 RE*	2024 RE*	2025 P **	2026 P**	2027 P**
Central government budget revenues (Billion TL)	2,800.1	5,207.60	9,064.70	12,800.30	15,239.20	17,457.70
General budget tax revenues (billion TL)	2,353.4	4,501.10	7,605.50	11,138.80	13,197.50	15,046.90
Rate of increase in central government budget revenues (% change)		85.98%	74.07%	41.21%	19.05%	14.56%
Rate of increase in general budget tax revenues (% change)		91.26%	68.97%	46.46%	18.48%	14.01%
Growth (GDP, % change)	5.5	5.10	3.50	4.00	4.50	5.00
Inflation (CPI yearend, % change)	64.3	64.80	41.50	17.50	9.70	7.00
Share of taxes in total budget revenues (%)	84.05%	86.43	83.90	87.02	86.60	86.19
Rate of increase of taxes in total budget revenues (%)	-	2.39	-2.53	3.12	-0.42	-0.41

*RE: Realization Estimate, **P: Program

According to the table, in 2025, the share of taxes in budget revenues is 87.02% and the rate of increase is 46.46%. It is noteworthy that a 46.46% increase will take place in tax revenues in 2025, when growth is expected at 4% and CPI at 17.5%. Total taxes will increase by 3.12% in 2025, compared to 2024. 3.12% of tax revenues in 2024 is approximately 237 billion TL; a significant portion of this amount is expected from the implementation of the "10% local minimum corporate tax", "REIT dividend distribution" and "15% global minimum corporate tax", which were put into effect to be applied to earnings in 2025 and subsequent years with the amendments introduced under the Law No. 7524. In addition, tax revenues are also expected to increase as a result of ensuring the "effective participation of all parties through increased leverage of technological capabilities" as part of the "fight against informal economy".

This is the summary of the article published in the Ekonomist magazine's issue 2024/19, dated 15.09.2024.

The transition process to the "National Vehicle Recognition System" is about to be completed!

What is the "National Vehicle Identification System (NVIS)"?

The communiqué on the establishment of the NVIS was actually published about a year ago (in October 2023) (The "General Communiqué series no. 1 on the Implementation of the National Vehicle Recognition System").

In the communiqué, NVIS is defined as follows: The system that enables the communication between the Vehicle Recognition Unit (VRU) and the Vehicle Recognition Reader Device (VRRD) and the New Generation Fuel Pump Payment Recording Device (NG Pump PRD) as well as the interoperability of these devices, and that allows the recording, storage and sharing of information within the scope of the system.

NVIS will be installed and operated by the General Directorate of Mint and Stamp Printing House (the Mint).

VRRs (Vehicle Recognition Reader) will be installed on fuel pumps

Fuel stations constitute the second pillar of the system. They are obliged to have "Vehicle Recognition Readers" (VRRs) installed on their fuel pump guns. VRR is defined as a device that is able to read the information on the Vehicle Recognition Units (VRUs) to be installed on vehicles and that allows the information read to be automatically transmitted to NG Pump PRDs. Taxpayers who operate fuel stations are required to have a VRR connected to the gun apparatus of at least one pump unit by 31 December 2024.

VRUs (Vehicle Recognition Unit) will be installed on fuel tanks

VRU is defined as a unit which can be installed on the entry of fuel tanks of fueled vehicles and cannot be reused when dismantled, which stores information about the vehicle's license plate and the taxpayer in its memory and allows this information to be automatically transmitted to NG Pump PRDs via VRRs during fuel purchases. Installation processes of VRUs shall be carried out only by companies authorized by the Mint.

The device must be installed on vehicles which are acquired through leasing or included in the enterprise and which are used in business activities by 31 December 2024.

According to the latest regulation, those subject to recording and registration among the goods (vehicles) in the Schedule no. (II) attached to the Special Consumption Tax Law, which are acquired for the first time as of 1 July 2025, have also been included within the scope of the obligation to have VRUs installed. VRUs must be installed on such vehicles within one month following the recording and registration process.

Public vehicles and diplomatic vehicles are excluded from the obligation to have VRUs installed.

Fees

The fees for the hardware that can be obtained from the Mint within the scope of NVIS and the fees that can be charged for the services to be provided within the scope of NVIS will be determined by the Mint and announced on darphane.gov.tr. These fees will be deposited in a bank account to be opened by the Mint at a public bank.

This is the summary of the article published in the Ekonomist magazine's issue 2024/20, dated 29.09.2024.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Eylül ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen başlıca gelişmeler, belirli GTİP'lerde yer verilen eşyaya ilişkin gözetim uygulamalarının getirilmesi, bazı elektrikli ve haricen şarj edilebilir hibrit araçların ithaline ilişkin düzenlemeler ile pentaeritritol (pentaeritrit) cinsi eşyanın ithalinde ilave gümrük vergisi uygulaması getirilmesi olmuştur.

Yukarıda bahsi geçen konular ve Eylül ayı içerisinde yapılan diğer değişikliklere ilişkin detayları ile öne çıkan gümrük ve uluslararası ticaret konularını aşağıda bulabilirsiniz.

1. Bazı transmisyon zincirleri, taşıtların aksam ve parçaları, duvar kağıtları, dondurucular ile bazı kabloların ithalinde gözetim uygulaması getirilmiştir.

28.08.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğler (Tebliğ No: 2024/9) ve (Tebliğ No: 2024/10) uyarınca 48.14, 84.18, 85.44, 73.15, 87.14 tarife pozisyonunda sınıflandırılan muhtelif gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) numaralarına haiz eşyadan birim gümrük kıymeti 1,5 ABD Doları/Kg'dan 30 ABD Doları/Kg'a kadar olan eşik tutarlar arasında değişenlerin ithalinde, Ticaret Bakanlığı'nca (İthalat Genel Müdürlüğü) gözetim belgesi aranacaktır.

Elektronik ortamda yaşanabilecek sıkıntılar nedeniyle başvuru yapılamaması halinde, başvurular fiziksel olarak da yapılabilir. Bu durumda Tebliğ'in 1 no.lu ekinde yer alan başvuru formu kullanılır ve başvuru sahibinin ticaret sicil tasdiknamesi başvuru formuna eklenir.

2024/9 sayılı Tebliğ ile 2024/10 sayılı Tebliğ, yayımı tarihini takip eden otuzuncu gün (27.09.2024) yürürlüğe girmiştir.

2. 39.17 tarife pozisyonunda sınıflandırılan bazı polietilen ek parçaların ithalinde gözetim uygulaması getirilmiştir.

24.08.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/11) uyarınca 3917.40.00.00.19 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) numarasında sınıflandırılan Diğerleri (yalnızca rezistans telleri döşeli ve terminal pimleri bulunan soket/semmer tipli polietilen ek parçalar) tanımlı eşyadan birim gümrük kıymeti 10 ABD Doları/Kg altında kalanların ithalinde, Ticaret Bakanlığı'nca (İthalat Genel Müdürlüğü) düzenlenecek gözetim belgesi aranacaktır.

Elektronik ortamda yaşanabilecek sıkıntılar nedeniyle başvuru yapılamaması halinde, başvurular fiziksel olarak da yapılabilir. Bu durumda Tebliğ'in 1 no.lu ekinde yer alan başvuru formu kullanılır ve başvuru sahibinin ticaret sicil tasdiknamesi başvuru formuna eklenir.

Bu Tebliğ yayımı tarihini takip eden otuzuncu gün (23.09.2024) yürürlüğe girmiştir.

3. Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından ayçiçek yağı ihracat denetimi konulu yazı yayımlandı.

Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 03.09.2024 tarih ve 100401986 sayılı dağıtım yazısında; Bakanlıklarına intikal eden bilgilere göre yem sektöründe faaliyet gösteren bazı firmaların, ithal soya fasulyesinden elde ettikleri soya yağı ve soya küspesini, ayçiçek yağı üretimi yapan firmalara satmaları ve bu soya yağlarının ayçiçeği yağlarına karıştırılarak ihraç etmeleri ile maliyet avantajı elde ettikleri, bunun sektörde haksız rekabete yol açtığı, tağış ürün ihraç edilmesi suretiyle ülkemizin uluslararası ticaretteki pazar payının tehlikeye girdiği belirtilmiştir.

Bu kapsamda, 31.10.2024 tarihine kadar 1512.19 alt tarifesinde sınıflandırılan ayçiçek yağı ihracatında yerel risk analizlerine dayalı olarak numune alınması, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2013/29 sayılı Genelgesi uyarınca eşyaya ilişkin analiz sonuçları beklenmeksizin ihracata izin verilmesi ve söz konusu tarih itibarıyla idarelerin tespitlerinin Genel Müdürlüğe bildirilmesi talimatlandırılmıştır.

4. Yatırım teşvik belgesi sahibi firmalara teslim edilmek kaydıyla, imalatçılarda finansal kiralama şirketlerine yapılacak satışlar da ihracat sayılacaktır.

Bilindiği üzere, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ (İhracat: 2005/2)'in 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendine göre, yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarını üreterek yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılara teslim eden imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimler ihracat sayılmaktadır.

13.09.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile, bahsi geçen bendin kapsamı yeniden düzenlenmiştir:

"1. Yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarını üreterek yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılara teslim eden imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimler ile yatırım teşvik belgesi sahibi firmaya teslim edilmek kaydıyla finansal kiralama şirketlerine yapılacak satışları,"

Bu düzenlemeyle birlikte, yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarını üreten imalatçıların yatırım teşvik belgesi sahibi firmalara yapılacak satış ve teslimlerin yanı sıra, bu firmalara teslim edilmek kaydıyla, finansal kiralama şirketlerine yapılacak satışlar da ihracat sayılacaktır.

Tebliğ'de yapılan düzenlemeye göre, finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yatırım teşvik belgesi sahibi firmalara yapılacak teslimler için faturada, yatırım teşvik belgesine ilişkin bilgilerin ve finansal kiralama sözleşmesinin ilgili sicilde kayıtlı sayısının da yer alması gerekmektedir.

Son olarak, ihracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili taahhütlerin kapatılması için gerekli bilgi ve belgeler arasında, finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yatırım teşvik belgesi sahibi firmalara yapılacak teslimler için yatırım teşvik belgesi sahibi firma tarafından düzenlenecek Tesellüm Belgesi de eklenmiş; anılan Tesellüm Belgesinin örneğine Tebliğ ekinde yer verilmiştir.

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5. Yağlık ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçeği yağı ithalatı için açılan tarife kontenjanın dağıtımına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

06.08.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 05.08.2024 tarih ve 8788 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'na ekli Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar'ın yürürlüğe girmesi ile 1206.00.99.00.19 ve 1512.11.91.00.00 GTİP numaralarında sınıflandırılan yağlık ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçeği yağı cinsi eşya için 01.01.2025 - 30.04.2025 tarih aralığı için tarife kontenjanı açılmış; tarife kontenjanı kapsamında, sırasıyla %8 ve %20 oranlarında gümrük vergisi uygulanacaktır.

20.09.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ ile söz konusu ürünlere ilişkin tarife kontenjanının dağıtım yöntemi ile başvuru ve kullanım usul ve esasları belirlenmiştir.

Açılan tarife kontenjanı, Ticaret Bakanlığı (İthalat Genel Müdürlüğü) tarafından 01.07.2024 ile 30.11.2024 tarihleri (bu tarihler dahil olmak üzere) arasında yerli yağlık ayçiçeği tohumu alımı yapan firmalar öncelikli olmak üzere ham ve/veya rafine ayçiçeği yağı üreten sanayici firmalara dağıtılacaktır.

Tarife kontenjanı, 1 milyon ton yağlık ayçiçeği tohumu esas alınarak dağıtılır. Bu dağıtım, yağlık ayçiçeği tohumu olarak veya %40 randımanla hesaplanan ham ayçiçeği tohumu yağı olarak yapılır. Toplam dağıtım miktarı, yağlık ayçiçeği tohumu için 1 milyon tonu, ham ayçiçeği tohumu yağı için 400 bin tonu geçemez. Tarife kontenjanı, Bakanlıkça belirlenen dağıtım kriterlerine göre yağlık ayçiçeği tohumu veya karşılığı ham ayçiçeği tohumu yağı cinsinden dağıtılır.

Söz konusu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6. Pentaeritrol (pentaeritrit) cinsi eşyanın ithalinde ilave gümrük vergisi uygulaması getirilmiştir.

20.09.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 8989 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile, 31.12.2020 tarih ve 3351 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe giren İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar'a ekli EK-1 tablosuna satır eklenmiştir.

Yapılan düzenleme ile birlikte 2905.42.00.00.00 GTİP numarasında sınıflandırılan Pentaeritrol (pentaeritrit) cinsi eşyanın ithalinde %15 oranında ilave gümrük vergisi uygulaması getirilmiştir.

Karar, yayımı tarihini takip eden otuzuncu gün (20.10.2024 tarihinde) yürürlüğe girecektir.

7. Bazı elektrikli ve haricen şarj edilebilir hibrit araçların ithali 2024/22 sayılı "Bazı Elektrikli Araçların İthaline İlişkin Tebliğ" in kapsamına alınmıştır.

31.12.2023 tarihli 3'üncü mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 2024/22 sayılı Bazı Elektrikli Araçların İthaline İlişkin Tebliğ ile 87.03 tarife pozisyonundaki muhtelif GTİP numaralarında (8703.80.10.00.21, 8703.80.10.00.29 ve 8703.80.10.00.39) sınıflandırılan elektrikli araçların ithaline ilişkin bazı düzenlemeler yapılmıştır.

20.09.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile 2024/22 sayılı Tebliğ'in adı "Bazı Elektrikli ve Haricen Şarj Edilebilir Hibrit Araçların İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2024/22)" şeklinde değiştirilmiş ve 2024/22 sayılı Tebliğ'in kapsamı daha evvel 8703.80.10.00.21, 8703.80.10.00.29 ve 8703.80.10.00.39 GTİP numaralarında sınıflandırılan ve sadece elektrik motorundan tahrikli olan yeni binek otomobiller ile sınırlı iken, bu son düzenleme ile birlikte anılan Tebliğ'in kapsamına 87.03 veya 87.04 tarife pozisyonlarında sınıflandırılan bazı elektrikli ve haricen şarj edilebilir hibrit araçlar da dahil edilmiştir.

Bu çerçevede, bahse konu GTİP numaralarına haiz araçların ithalinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca veya yetki verilen kurum veya kuruluşça düzenlenen "İzin Belgesi" aranacaktır.

Söz konusu araçların, Avrupa Birliği'nden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde veya Ülkemiz ile Serbest Ticaret Anlaşması bulunan ülkelerden ilgili tercihli menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmesi halinde, bahse konu izin belgesi aranmamaktadır.

Tebliğ'le ayrıca, 2024/22 sayılı Tebliğ'in 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde değişiklik yapılmış olup aynı maddeye 3'üncü fıkra eklenmiştir.

Bu değişiklikler yayım tarihini takip eden otuzuncu gün (20.10.2024) yürürlüğe girecektir.

8. Polyester elyaf ithalatında yürürlükte olan korunma önleminin devam edilmesine karar verilmiştir.

19.04.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2024/6 sayılı İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ ile yerli üreticilerin başvurusu üzerine 5503.20.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu ("GTİP") numarasında sınıflandırılan Poliesterlerden tanımlı eşyanın ithalinde uygulanan korunma önleminin süresinin uzatılması için soruşturma açılmış, soruşturmanın usul ve esasları belirlenmiştir.

Ticaret Bakanlığı'nca yürütülen soruşturma neticesinde, 20.09.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2024/9 sayılı İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ'le, 3 (üç) yıl süreyle uygulanması öngörülen ek mali yükümlülük için Cumhurbaşkanlığına öneride bulunulmasına karar verilmiştir.

20.09.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 19.09.2024 tarih ve 8988 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Polyester Elyaf İthalatında Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar yürürlüğe konulmuştur.

Bu Karar uyarınca, 5503.20.00.00.00 GTİP numarasında sınıflandırılan eşyanın ithalatında sırasıyla 23/09/2024 - 22/09/2025 ilk dönem olacak şekilde 0,048 ABD Doları/Kg, 23/09/2025 - 22/09/2026 ikinci dönem olacak şekilde 0,044 ABD Doları/Kg, 23/09/2026 - 22/09/2027 üçüncü dönem olacak şekilde 0,04 ABD Doları/Kg oranında korunma önlemi olarak ek mali yükümlülük tahsil edilecektir.

Bahse konu Karar'ın 4'üncü maddesi uyarınca, Karar ekinde yer alan listede bulunan ülkeler ve gümrük bölgeleri menşeli eşyanın ek mali yükümlülükten muaf tutulması amacıyla tarife kontenjanı açılmıştır.

Tarife kontenjanı miktarı, ek mali yükümlülüğün uygulandığı her bir dönemde toplam 16.593 ton olarak belirlenmiş olup her bir ülke ve gümrük bölgesi menşeli eşya için bir dönemde verilecek tarife kontenjanı 5.531 tonu geçemeyecektir.

Yukarıda yer verilen Tebliğ ve Cumhurbaşkanlığı Kararı 23.09.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sosyal güvenlikte son gelişmeler

A. SGK'nın yemek kartı uygulamasına kısmi Danıştay iptali geldi.

Danıştay Onuncu Daire tarafından alınan Esas No : 2023/170 ve KararNo:2024/1853 ile; Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin, 11/11/2022 tarihli ve 32010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1. maddesi ile değiştirilen 97. maddesinin 7. fıkrasının (a) bendinin ve bu Yönetmeliğe dayanılarak Sosyal Güvenlik Kurumu Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 02/12/2022 tarihli, 2022/22 sayılı, "Yemek Bedeli" konulu Genelge'nin 2.1.2 ve 2.1.4. maddeleri 08/05/2024 tarihinde iptal edildi. Konu SGK tarafından temyize taşınmıştır.

SSİY'nin 97/7. Fıkrasında; *İşveren tarafından işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen oranının (günlük brüt asgari ücretin %23,65'i) fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarı prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaz.*

2022/22 sayılı Genelge;

2.1.2 maddesinde, "2.1.2- İşverenlerce sigortalılar için üçüncü kişilere nakden yapılan yemek ödemelerinde uygulama

İşverenlerce sigortalılar için işyeri veya müstemilatı dışında kalan yerlerde üçüncü kişilere yemek bedeli adı altında fatura karşılığı nakden ödeme yapılması halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazançta dahil edilmeyecektir".

2.1.4 maddesinde; Sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı ödenen yemek bedellerine ilişkin uygulama

Sigortalılara ay içinde yemek bedeli olarak nakit ödeme yapılmaksızın, çalıştıkları işyerinin dışında yemek üretimi yapan başka firma veya şahıslar tarafından yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. karşılığında yemek verilebilmektedir. Bu kapsamda sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı yemek bedeli ödenmesi halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Danıştay kararında;

- ▶ Yemek yardımının aynı ya da nakdi olarak tespitinde işçi-işveren ilişkisinin esas alınması gerektiği, bir başka ifadeyle işverenin yemek yardımını işçiye fiilen "yemek vermek" şeklinde sunması halinde, yemeğin işyeri ve müstemilatı içinde ya da dışında verilmesi fark etmeksizin yardımın "aynı yardım" kapsamında değerlendirilmesi gerektiği,

- ▶ İşverenin söz konusu yemek bedelini 3. kişilere nakden ödemesinin de bu durumu değiştirmeyeceği, zira 3. kişilere yapılan ödemenin işçi tarafından başka amaçlarla kullanmasının mümkün olmadığı, bu nedenle işçinin işverene sunduğu emeğin karşılığı olan ücret ya da sair yan ödemeler kapsamında değerlendirilemeyeceği,
- ▶ Aynı şekilde işverenin yemek yardımını işçiye yalnızca yemek bedelini ödemedeki kullanılmak üzere "yemek kartı/çeki/kuponu gibi araçlarla ödemesi" halinde de, işçinin söz konusu ödeme aracını nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde başka amaçlarla kullanmasının mümkün olmaması nedeniyle aynı yardımın söz konusu olacağı,
- ▶ Bununla birlikte işverenin yemek yardımını işçiye "nakit ya da yemek bedeli ödeme dışında da kullanılabilecek yemek kartı/çeki/kuponu gibi araçlarla ödemesi" halinde aynı yardımdan bahsedilemeyeceği ve bu halde yapılan nakdi ödemenin yalnızca davalı Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek kısmının (Kurum Yönetim Kurulunun 17/11/2022 tarihli kararıyla günlük brüt asgari ücretin % 23,65'inin) prime esas kazançta tabi tutulmayacağı, bu tutarı aşan kısmının sigorta primine tabi olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bu nedenle, anılan kapsamdaki aynı yemek yardımlarını nakdi yardım olarak niteleyen dava konusu Yönetmelik kuralı ile Genelgenin dava konusu maddelerinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır kararı verilmiştir. İptal edilen hükümler SGK tarafından temyiz edilmiş, ancak SGK tarafından bu ay içinde uygulama değişikliğine dair Genelge beklenmektedir.

B. 5 puanlık 5510 teşvikinden faydalanmada alt işverenlerin idari para cezaları asıl işveren için artık engel değil

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 2024/11 sayılı Genelge ile 2008/93 No'lu Genelge'de değişiklik yapılmıştır.

Değişiklik Genelgesi; Danıştay 10. Dairesinin 2020/2727 Esasına kayden devam eden dava sonucu verilen 11.06.2024 tarihli ve 2024/2504 sayılı Karar ile SGK'nın 13.11.2008 tarihli ve 2008/93 sayılı Genelgesinin 'Alt İşvereni Bulunan İşyerleri ve Alt İşverenlerle İlgili İşlemler' başlıklı 9. maddesinin **idari para cezaları ve fer'ileri yönünden iptaline**" hükmedilmesi nedeniyle yayımlanmıştır.

1. Değişiklikten önce;

2008/93 sayılı Genelgenin "9- Alt İşvereni Bulunan İşyerleri ve Alt İşverenlerle İlgili İşlemler" başlıklı bölümünde; "Dolayısıyla, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazinece karşılanabilmesi için her bir işyeri bazında muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerektiğinden, **asıl işverenin söz konusu indirimden yararlanmak amacıyla aylık prim ve hizmet belgesini 5510 sayılı Kanun türünü seçerek Kuruma gönderebilmesi için, gerek kendisinden gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.**

Bu itibarla, özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı işveren hissesi beş puanlık indiriminden yararlanabilmeleri için gerek kendisi gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerinin SGK'ya muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

2. Danıştay'ın iptali sonrası 2024/11 sayılı Genelge ile yeni durum

2008/93 sayılı Genelgenin "9- Alt İşvereni Bulunan İşyerleri ve Alt İşverenlerle İlgili İşlemler" bölümünde yer alan açıklamalar; "Dolayısıyla, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazinece karşılanabilmesi için işverenin muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerektiğinden, **asıl işverenin söz konusu indirimden yararlanmak amacıyla** muhtasar prim ve hizmet beyannamesini 5510 sayılı Kanun türünü seçerek Kuruma gönderebilmesi için işverenin muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı **borcu ile kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.**" şeklinde değiştirilmiştir.

Örnek: 2024/Ekim ayına ilişkin muhtasar prim ve hizmet beyannamesinin Kuruma gönderilmesi gereken sürenin son günü olan 26/11/2024 tarihinde asıl işveren (Z) Limited Şirketi ve kendisinden iş alan alt işverenin muaccel borçlarının,

	Sigorta primi	İşz.Sigor. Primi	İdari P. C.	G. C. ve G. Z.
Asıl işveren	-----	-----	-----	-----
1 nolu alt işveren	-----	-----	4.000,50	450,00

olduğu varsayıldığında,

- Asıl işveren olan (Z) Limited Şirketinin kendi çalıştırmış olduğu sigortalılardan dolayı Kuruma muaccel borcu bulunmadığı ve kendisinden iş alan (1) nolu alt işverenin idari para cezası borcu bulursa dahi, söz konusu borç bu indirim kapsamında asıl işverenin sorumlu olacağı borç olarak değerlendirilemeyeceğinden asıl işverenin muhtasar prim ve hizmet beyannamesini 5510 sayılı Kanun türünü seçmek suretiyle gönderebilecektir." şeklinde değiştirilmiştir.

Eski düzenlemede alt işverenin idari para borçları nedeniyle de asıl işveren söz konusu 5 puanlık indirimden faydalanamamaktaydı. Bu engel kaldırıldı ancak alt işverenin muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları hala mezkur teşvik için asıl işverenler bakımından engel olmaya devam etmektedir.

Bu Genelge hükümleri yayımı tarihi olan 13.08.2024 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

15.06.2020 tarihli ve 43626428-125-E.10792 sayılı özelge (T.C. Niğde Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü)

Konu: Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunan istisna kapsamındaki mükelleflerin kurumlar vergisi istisnasından vazgeçip vazgeçemeyeceği

Özet: İlgide kayıtlı özelge talep formunda, bahsi geçen şirket 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun geçici 2'nci maddesine göre yönetici şirketlerin bu Kanunun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlarının 31.12.2023 tarihine kadar istisna edildiği, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5'inci maddesinde kurumlar vergisinden istisna olan işlem ve faaliyetlerin belirtildiği, ancak kurumlar vergisinden istisna olan faaliyetlere ilişkin mükelleflerin istisnadan vazgeçip vazgeçemeyeceklerine dair herhangi bir düzenleme bulunmadığı belirtilerek, 4691 sayılı Kanun'un geçici 2'nci maddesi uyarınca 31.12.2023 tarihine kadar teknoloji geliştirme bölgesindeki yönetici şirketin bu kanun kapsamındaki kazançları istisna olmakla birlikte,

- ▶ İstisna uygulamasından vazgeçip geçemeyeceği,
- ▶ İstisnadan vazgeçilmesi durumunda daha sonraki yıllarda bu istisnayı tekrar uygulayıp uygulayamayacağı,
- ▶ Kurumlar vergisi istisnasından vazgeçmeniz durumunda Kanun'da yer alan diğer istisna ve teşviklerden (gelir vergisi stopaj teşviki, sigorta işveren teşviki, damga vergisi gibi) vazgeçme mecburiyeti olup olmadığı

hususlarında tereddüt hasıl olduğundan, konu hakkında Defterdarlıktan özelge talebinde bulunmuştur.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinde;

"c) Araştırma ve Geliştirme (AR-GE): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yazılım dahil yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları,"

k) Yönetici Şirket: Bu Kanuna uygun ve anonim şirket olarak kurulan, Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu şirketi,

l) Yazılım: Bir bilgisayar, iletişim cihazı veya bilgi teknolojilerine dayalı bir diğer cihazın çalışmasını ve kendisine verilen verilerle ilgili gereken işlemleri yapmasını sağlayan komutlar dizisinin veya programların ve bunların kod listesini, işletim ve kullanım kılavuzlarını da içeren belgelerin, belli bir sistematik içinde, tasarlama, geliştirme şeklindeki ürün ve hizmetlerin tümü ile bu ürün ya da mal ve hizmetlerin lisanslama, kiralama ve tüm hakları ile devretme gibi teslim şekillerinin tümünü, ifade eder."

hükümleri yer almakta olup aynı Kanun'un 5'inci maddesinin beşinci fıkrasında; "Yönetici şirket; Bölgeye ait planlama ve projelendirmenin yapılması, gerekli alt yapı ve üst yapı hizmetleri ile Bölge için gerekli her türlü hizmetlerin yürütülmesi, kuluçka merkezi ve teknoloji transfer ofislerinin kurulması, AR-GE veya tasarım projelerinin değerlendirilmesi ve projesi uygun görülen girişimcilere yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslara göre Bölge içerisinde yer tahsis edilmesi, Bölgenin bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde gösterilen amaca uygun olarak yönetilmesi, girişimcilerin ve üçüncü şahısların buna aykırı davranışlarının önlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması ile yükümlüdür." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un geçici 2'nci maddesinin birinci fıkrasında ise "Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım, tasarım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu istisnanın uygulanmasına yönelik açıklamalara, 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde yer verilmiş olup anılan Tebliğ'in "5.12.2. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda yer alan istisna" başlıklı bölümde yer verilmiştir. Bu hüküm ve açıklamalara göre, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun geçici 2'nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yönetici şirketlerin bu Kanunun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlarına yönelik istisnadan vazgeçilebileceği hususunda 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu veya 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda herhangi bir hüküm bulunmayıp, söz konusu istisna her durumda uygulanan mutlak bir istisna olduğundan, bu uygulamadan vazgeçilmesi ya da anılan Kanun kapsamında bazı istisna ve teşviklerden yararlanılıp bazı istisna ve teşviklerden yararlanılmaması mümkün bulunmamaktadır.

25.07:2019 tarihli ve 62030549-120[32-2018/1164]-603624 sayılı özelge (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Asgari ücretle çalışan personele ödenen ihbar tazminatı için asgari geçim indirimi uygulanmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ilgili şirkette asgari ücretle çalışan personelin Haziran ayında 8 gün çalışarak işten ayrıldığı, 8 günlük çalışmanın karşılığı olan ücretin gelir vergisi tutarının 69,00 TL olduğu ve işten ayrılan söz konusu personele ayrıca ihbar tazminatı ödendiği, ihbar tazminatı gelir vergisine tabi olduğundan gelir vergisi tutarının 864,00 TL'ye yükseldiği belirtilerek, vergiden mahsup edilecek personele ödenmesi gereken asgari geçim indirimi tutarının 152,21 TL olarak mı dikkate alınması gerektiği yoksa ihbar tazminatından doğan gelir vergisinin dikkate alınmayıp 69,00 TL asgari geçim indirim tutarının mı ödenmesi gerektiği hususunda Başkanlık görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'inci maddesinin birinci fıkrasında, ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un 32'nci maddesinde ise; ücretin gerçek usulde vergilendirilmesinde asgari geçim indiriminin uygulanacağı belirtilerek gelirin kısmi döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarlarının esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, asgari geçim indiriminin uygulanmasına ilişkin açıklamaların yapıldığı 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Asgari Geçim İndirimi Tutarının Hesaplanması" başlıklı 5 inci bölümünde; "Asgari geçim indirimi yıllık tutarı, ücretlinin asgari geçim indiriminden bir yıl boyunca faydalanacağı net menfaattir. Aylık yapılan ücret ödemelerinde ise asgari geçim indirimi, hesaplanan yıllık

tutarın 12'ye bölünmesi suretiyle uygulanacak ve bir ay içerisinde yararlanılabilecek asgari geçim indirimi tutarı, yıllık olarak hesaplanan tutarın 1/12'sini geçemeyecektir.

Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı, her ücretli için asgari ücret üzerinden hesaplanan yıllık vergi tutarını aşmayacak ve yılı içerisinde asgari ücret tutarında meydana gelen değişiklikler, asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmayacaktır.

Ücretlinin faydalanacağı azami indirim tutarı, elde ettiği ücret geliri üzerinden hesaplanan gelir vergisi ile sınırlı olduğundan, mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde ücretliye herhangi bir iade yapılmayacaktır." açıklamasına yer verilmiştir.

Anılan Kanun'un 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında tevkifat yapmak zorunda olan mükellefler sayılmış, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde de hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden Kanun'un 103 ve 104'üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanunu'nun 25'inci maddesinde gelir vergisinden müstesna olan tazminat ve yardımlar bentler halinde sayılmış olup ihbar tazminatı gelir vergisinden müstesna olan tazminatlar arasında yer almadığından, çalışana ödenen ihbar tazminatının tamamı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'inci maddesi uyarınca ücret kapsamında değerlendirilerek gelir vergisi tevkifatına tabi tutulacaktır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, asgari geçim indirimi hesaplanırken çalışılan sürenin tam ay olarak dikkate alınması gerekmekte olup, çalışana ödenen normal ücret ve ihbar tazminatı toplamı dikkate alınarak yapılan gelir vergisi kesintisi üzerinden, ödemenin yapıldığı aya ilişkin asgari geçim indirimi tutarını aşmamak üzere, asgari geçim indiriminin tam olarak uygulanması mümkün bulunmaktadır.

17.07.2024 tarihli ve 62030549-120-951590 sayılı özelge (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Şirket yönetim kurulu üyesine ödenen huzur hakkının kurum kazancının tespitinde gider olarak indirilip indirilemeyeceği

İlgi: Tek ortaklı anonim şirket olarak kurulan Şirketin yönetim kurulu başkanı ve üyesi olan ortağına aylık huzur hakkı ve yemek kartı verdiği belirtilerek, yapılan ödemelerin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı ve verilen yemek bedelinin gelir vergisinden istisna olup olmayacağı hususlarında Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında; kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içerisinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, ikinci fıkrasında ise safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazançla ilişkin hükümleri 37'nci ve müteakip maddelerde yer almakta olup, aynı Kanun'un 38'inci maddesinde; "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu

dönem zarfında sahip veya sahiplerce;

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;
2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanun'un 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 40'inci maddesinin birinci fıkrasında, safi kazancın tespitinde indirilebilecek giderler sayılmış olup, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde de ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında, tevkifat yapmakla yükümlü olanlar sayılmış olup, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde de hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104'üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun'un 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde ise, hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerin (işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.) gelir vergidinden istisna olduğu hükmü yer almaktadır.

322 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "Hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde istisna uygulaması" başlıklı 3'üncü maddesinde, "(1) Hizmet erbabına nakit ödeme yapılmaksızın yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde;

ç) İşverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmediği ve yemek hizmetinin, yemek kartı ve/veya yemek çeki hizmeti veren işletmelerin yemek kartlarına yükleme yapılmak veya yemek çeki satın alınmak suretiyle verildiği durumlarda, her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını (324 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 1/1/2024 tarihinden itibaren 170 TL) aşmayan kısmı, gelir vergisinden istisna olup bu istisnaların uygulamasına yönelik açıklamalar 26/7/1995 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No:186)'nde yapılmıştır."

açıklamasına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Şirket tarafından yönetim

kurulu başkanı ve üyesi olan ortağa yapılan huzur hakkı ödemeleri ile yemek bedeli ödemelerinin ücret olarak değerlendirilmesi ve huzur hakkı ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Yemek kartı/çeki verilmek suretiyle sağlanan menfaatin ise yemek bedelinin çalışılan günler için verilmesi ve belirlenen limitin aşılması kaydıyla, anılan istisnaya konu edilmesi mümkündür.

Diğer taraftan, Şirketinizce yönetim kurulu başkanı ve üyesi olan ortağa yapılan huzur hakkı ve yemek bedeli ödemelerinin, ücret gideri olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun 40'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Danıştay 3. Daire Başkanlığı'nın 2024/1883 Esas Numaralı ve 2024/4494 Karar No'lu Kararı

Konu: İlgili Vergi Mahkemesinin kararına yöneltilen istinaf başvurusuna ilişkin Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesinin kararının temyizden incelenerek bozulması istemiyle dava açılmıştır.

Özet: Davacı adına, alımlarının bir kısmını sahte faturalarla belgelendirdiğinden bahisle değinilen faturalara dayalı indirimlerinin reddi suretiyle yeniden oluşturulan beyan tablosuna göre 2017 yılının Haziran ve Ağustos ila Aralık dönemleri için re'sen salınan üç kat vergi ziyai cezalı katma değer vergisinin kaldırılması istemine ilişkindir. İlk Derece Mahkemesi kararının özetine göre, davacının faturalarını kayıtlarına aldığı ... Asfalt Yol Yapı Anonim Şirketi, ... ile ... hakkındaki tespitler, düzenledikleri faturaların gerçeği yansıtmadığını kanıtlayıcı mahiyette olmadığından yapılan tarhiyatta hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu cezalı vergi kaldırılmıştır. İstinaf başvurusunun, usul ve hukuka uygun olduğu sonucuna varılan Vergi Mahkemesi kararının kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca reddine karar verilmiştir.

2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 23. maddesinin (a) bendine 01/07/2016 tarih ve 6723 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle "Danıştay'ın temyiz mercii olarak görevi, bir hukuk kuralının uygulanmaması veya yanlış uygulanması şeklinde ortaya çıkan hukuka aykırılıkların denetimini yapmakla sınırlıdır." hükmü eklenmiş olup yapılan bu düzenleme ile Danıştay'ın temyiz mercii olarak görevi hukuka uygunluk denetimi ile sınırlandırılarak yeniden vaka incelemesi yapamayacağı kurala bağlanmıştır. Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizden bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkün olup dilekçelerde ileri sürülen temyiz nedenleri yukarıda sözü edilen yasal düzenleme uyarınca hukuki denetimle sınırlı olarak incelenen kararın; tarhiyatın, ... Asfalt Yol Yapı Anonim Şirketi ile ...'dan alınan faturalardan kaynaklanan kısmına yönelik hüküm fıkrasının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir. Davacının faturalarını kayıtlarına aldığı ... adına komisyon karşılığı sahte fatura düzenlediğinden bahisle 2017 yılı için re'sen salınan üç kat vergi ziyai cezalı gelir vergisi yönünden davanın reddine ilişkin ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararına yöneltilen istinaf başvurusu ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve

E:..., K:... sayılı kararıyla kesin olarak reddedildiğinden Vergi Mahkemesince, dava konusu tarhiyatın değinilen şirketten alınan faturalardan kaynaklanan kısmının kaldırılmasına ilişkin hüküm fıkrasına yöneltilen istinaf başvurusunun reddinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle;

1. Temyiz isteminin kısmen reddine,
2. Temyize konu Vergi Dava Dairesi kararının; tarhiyatın, ... Asfalt Yol Yapı Anonim Şirketi ile Kurum'dan alınan faturalara isabet eden kısmına ilişkin hüküm fıkrasının ONANMASINA,
3. Temyiz isteminin kısmen kabulüne,
4. Kararın; tarhiyatın, Kurum'dan alınan faturalara isabet eden kısmına ilişkin hüküm fıkrasının BOZULMASINA,

02/07/2024 tarihinde oyçokluğuyla kesin olarak karar verildi.

Danıştay 7. Daire Başkanlığı'nın 2024/1785 Esas Numaralı ve 2024/2892 Karar No'lu Kararı

Konu: İlgili Bölge İdare Mahkemesi İlgili Vergi Dava Dairesinin kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Özet: Davacı adına tescilli serbest dolaşıma giriş beyannameleri muhteviyatı eşyanın beyan edilen 9018.90.84.00.19 gümrük tarife istatistik pozisyonunda değil, 8543.70.90.00.19 pozisyonunda yer aldığı tespit edildiğinden bahisle ek olarak tahakkuk ettirilen gümrük ve katma değer vergisi ile vergiler üzerinden hesaplanarak karara bağlanan cezalarına vaki itirazın reddine dair işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır.

Kısmen bozma kararına uymak suretiyle, dosyanın incelenmesinden, 07/03/2021 tarihli ara kararıyla ithale konu eşyalar üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmesi üzerine davacıdan temin edilen İngilizce kullanım kılavuzlarının tayin edilen biomedikal mühendisi tarafından incelenmesi sonucunda düzenlenen 05/10/2021 tarihli bilirkişi raporunda özetle; UTIMS A3 sisteminin, yüksek yoğunluklu odaklanmış ultrason ya da hipertermi ultrason sistemi olduğu, sistemin temel olarak ultrasonik ses dalgalarının bir noktaya odaklanarak, hedef alınan bu noktada ısı artışını hedeflediği, hipertermi sisteminin, ultrasonun; malign ya da benign tümörlerin veya diğer hastalık durumlarının tedavisi için vücuda 43 derece Celsius'un üzerindeki sıcaklıklarda yüksek ısının verilmesi ve kontrolü için kullanılan bir sistem olduğu, ultrasonik enerji kaynağı kullanarak tüm vücut ya da doku veya organlar içinde lokalize ısı etkileri oluşturabildiği, ABD'de, Kanada'da, Avrupa'da ve Türkiye'de tıbbi cihaz olarak kaydının bulunmadığı, fonksiyonu ve kullanım amacı bakımından tıbbi cihaz olarak değerlendirildiğinin görüldüğü, söz konusu cihazın hükme esas alınabilecek nitelikte bulunan bilirkişi raporunda, malign ya da benign tümörlerin veya diğer hastalık durumlarının tedavisinde kullanıldığının belirtilmesi, Tıbbi Cihaz Yönetmeliğinde düzenlenen tıbbi cihaz tanımına uygun bir cihaz olması ve tıbbi cihaz listesinde yer almamasının cihazın bu niteliğini etkilemeyecek olması karşısında, dava konusu işlemin, UTIMS A3 isimli eşyaya isabet eden kısmının iptaline karar verilmiştir.

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizden bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür. Anılan Kanun'un 50. maddesinin 4. fıkrasında, "Danıştayın bozma kararına uyulduğu takdirde, bu kararın temyiz incelemesi, bozma kararına uygunlukla sınırlı olarak yapılır." hükmü bulunmaktadır.

Bu durumda, kararlarının Danıştay tarafından bozulması halinde, bölge idare mahkemelerince bozmaya ilişkin kararlar üzerine yeniden verilen kararlara karşı yapılan temyiz başvuruları, bozma kararındaki esaslara uyulup uyulmadığı yönünden incelenebilecektir.

Temyiz istemine konu yapılan kararın Dairemizin 23/10/2023 tarih, E:2022/2153, K:2023/4029 sayılı kararındaki esaslar doğrultusunda verildiği anlaşıldığından, temyiz konusu karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle;

1. Temyiz isteminin reddine,
2. İlgili Bölge İdare Mahkemesi İlgili Vergi Dava Dairesinin kararının ONANMASINA,
3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliği ve bir örneğinin de Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesini teminen dosyanın ilk derece Mahkemesine gönderilmesine,

03/06/2024 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Sirküler İndeks

No	Tarih	Konu
81	30.09.2024	Sahte belge düzenlenmesi nedeniyle teminat alınmasına ilişkin uygulamanın usul ve esaslarında değişiklikler yapıldı.
80	30.09.2024	Çeşitli Kanunlarla, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı Tebliğ yayımlandı.
79	27.09.2024	7440 sayılı Kanun ile "Genç girişimci kazanç istisnası" uygulamasında yapılan değişikliklerle ilgili açıklamalar yapıldı.
78	27.09.2024	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de bazı değişiklikler yapıldı.
77	27.09.2024	Çalışanlara pay senedi verilmesinde ücret istisnası ve günlük hasılat tespiti uygulamalarının usul ve esasları belirlendi.
76	26.09.2024	İstanbul Finans Merkezinde yer alacak katılımcılara, defter kayıtlarını yabancı para biriminde tutabilme imkânı sağlandı.
75	26.09.2024	İnternet vb. elektronik ortamlar üzerinden sunulan hizmetlere ilişkin kazanç istisnasının usul ve esasları belirlendi.
74	26.09.2024	"Dijital Vergi Dairesi" kullanıcılarının meslek mensuplarını alt kullanıcı olarak yetkilendirebilmelerine ilişkin düzenleme yapıldı.
73	25.09.2024	Taşıtların ilk iktisabında, adına kayıt ve tescil yapılan kişiler 1 Ocak 2025'ten itibaren elektronik tebligat kapsamına alınıyor.
72	25.09.2024	Form Ba ve Form Bs bildirimi verilmesi uygulamasına son veriliyor.
71	23.09.2024	1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren ilk defa iktisap edilecek taşıtlara Taşit Tanıma Birimi (TTB) taktırma zorunluluğu getirildi.
70	16.09.2024	Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımına ilişkin Karar'da değişiklikler yapıldı.
69	16.09.2024	Sigaralar için ÖTV oranları ile maktu vergi tutarları yeniden belirlendi.
68	05.09.2024	Menkul kıymetlerden 2024 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin tablomuz güncellendi.
67	05.09.2024	Elektronik defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile elektronik defter beratlarının yüklenme süresi uzatıldı.
66	04.09.2024	Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen bazı yerlerde mücbir sebep hali 30 Kasım 2024'e kadar uzatıldı.
65	29.08.2024	2024 yılı 2. dönem geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 13 Eylül 2024 tarihine kadar uzatıldı.
64	29.08.2024	Brüt satışları 50 milyon TL'nin altında olan mükellefler 2024/2 ve 3. dönem geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmayacaklar.
63	23.08.2024	2024 yılı 2. dönem geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 6 Eylül 2024 tarihine kadar uzatıldı.
62	08.08.2024	2024 yılı 2. dönem geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 27 Ağustos 2024 tarihine kadar uzatıldı.
61	05.08.2024	Başkalarının adı ve/veya hesabı ya da başkalarına ait ödeme araçları kullanılarak yapılan tahsilatlarda uygulanacak özel usulsüzlük cezaları.
60	02.08.2024	Vergi mevzuatında değişiklikler içeren 7524 sayılı Kanun yayımlandı.
59	01.08.2024	İpotek finansmanı kuruluşlarınca ihraç edilen bazı menkul kıymetlerin gelirlerine uygulanan %7,5 oranlı stopajın süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
58	01.08.2024	Devlet tahvili ve Hazine bonoları ile HM VKŞ tarafından ihraç edilen kira sertifikalarına ilişkin %0 oranlı tevkifatın uygulanma süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
57	01.08.2024	Dövizli fonlar dışındaki yatırım fon gelirleri ile bankalarca ihraç edilen tahvil gelirlerinde uygulanan düşük oranlı tevkifatın süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
56	01.08.2024	Mevduat faizleri ile katılım bankalarınca ödenen kâr paylarına uygulanan düşük oranlı tevkifatın süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
55	01.08.2024	Kur korumalı mevduat faizlerine stopaj getirildi.
54	18.07.2024	Enflasyon düzeltmesi işlemlerinde kullanılacak 2024/Ocak-Haziran aylarına ait ortalama ticari kredi faiz oranları açıklandı.

Vergi Takvimi

2024 Ekim ayı mali yükümlülükler takvimi

10 Ekim 2024 Perşembe	16-30 Eylül 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
15 Ekim 2024 Salı	Eylül 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Alkollü ve alkolsüz içecekler ile tütün mamulleri) verilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar) verilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Tescile tabi olmayan motorlu taşıtlar) verilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2024 dönemi banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2024 dönemi özel iletişim vergisi (ÖİV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2024 dönemi kaynak kullanımını destekleme fonu (KKDF) kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
21 Ekim 2024 Pazartesi	Eylül 2024 dönemi şans oyunları vergisi (ŞOV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
25 Ekim 2024 Cuma	1-15 Ekim 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2024 dönemi sorumlu sınıfla katma değer vergisi (KDV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
28 Ekim 2024 Pazartesi	Eylül 2024 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin (MPHB) verilmesi ve verginin ödenmesi Temmuz-Ağustos-Eylül 2024 dönemi gelir vergisi tevkifatının (GVK geçici 67. madde) beyanı ve ödenmesi Eylül 2024 dönemi damga vergisinin (DV) beyanı ve ödenmesi Eylül 2024 dönemi katma değer vergisinin (KDV) beyanı ve ödenmesi Eylül 2024 dönemi konaklama vergisinin beyanı ve ödenmesi
31 Ekim 2024 Perşembe	Eylül 2024 dönemi haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Eylül 2024 dönemi sosyal güvenlik primlerinin (SGP) ödenmesi Eylül 2024 dönemi dijital hizmet vergisinin (DHV) beyanı ve ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2024 (Ücretler)

Gelir dilimi	Vergi oranı %
110.000 TL'ye kadar	15
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	20
870.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL, fazlası	27
3.000.000 TL'nin 870.000 TL'si için 213.300 TL, fazlası	35
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 958.800 TL, fazlası	40

Gelir vergisi tarifesi - 2024 (Diğer gelirler)

Gelir dilimi	Vergi oranı %
110.000 TL'ye kadar	15
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	20
580.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL, fazlası	27
3.000.000 TL'nin 580.000 TL'si için 135.000 TL, fazlası	35
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 982.000 TL, fazlası	40

Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2022-31.12.2022	51,00
01.01.2023-31.12.2023	110,00
01.01.2024-31.12.2024	170,00

Gelir vergisinden istisna günlük ulaşım bedeli (KDV hariç)	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2022-31.12.2022	25,50
01.01.2023-31.12.2023	56,00
01.01.2024-31.12.2024	88,00

Engellilik indirimi (2024)

Engellilik derecesi	Tutar (TL)
Birinci derece engelliler için	6.900
İkinci derece engelliler için	4.000
Üçüncü derece engelliler için	1.700

Konut kira geliri istisnası

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2022	9.500
2023	21.000
2024	33.000

Tevkifata tabi tutulmuş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2022	70.000
2023	150.000
2024	230.000

Tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2022	3.800
2023	8.400
2024	13.000

Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2022	25.000
2023	55.000
2024	87.000

Arızî kazançlara ilişkin istisna

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2022	58.000
2023	129.000
2024	200.000

Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2024 - 30.06.2024	35.058,58
01.07.2024 - 31.12.2024	41.828,42

Kurumlar Vergisi

Nakdi sermaye indirimi faiz oranları

Uygulandığı yıl	Oran (%)
2021	24,51
2022	13,47
2023	53,11

Gider yazılabilecek binek otomobil aylık kira tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	8.000
2023	17.000
2024	26.000

Binek otomobili iktisabında gider yazılabilecek ÖTV ve KDV tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	200.000
2023	440.000
2024	690.000

Binek otomobillerinde amortismanına tabi tutulabilecek iktisap bedeli

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
	ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli	ÖTV ve KDV dahil iktisap bedeli
2022	230.000	430.000
2023	500.000	950.000
2024	790.000	1.500.000

Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi üst sınırı

Beyannamenin verildiği yıl	İndirim tutarı (TL)
2022	2.000.000
2023	4.400.000
2024	6.900.000

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	2,50
14.11.2023 - 20.05.2024	3,50
21.05.2024 tarihinden itibaren	4,50

Tecil faizi oranları (Yıllık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	24
14.11.2023 - 20.05.2024	36
21.05.2024 tarihinden itibaren	48

Yeniden değerlendirme oranları

Yıl	Oran (%)
2021	36,20
2022	122,93
2023	58,46

Fatura düzenleme sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	2.000
2023	4.400
2024	6.900

Amortisman sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	2.000
2023	4.400
2024	6.900

Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları

Reeskont işlemlerinde	%50,75
Avans işlemlerinde	%51,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	%51,75

Not: Bu oranlar 01.04.2024 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kâğıt için)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	4.814.234,00
2023	10.732.371,80
2024	17.006.516,30

Damga vergisi oran ve tutarları (2024)

Damga vergisine tabi kâğıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	360,10 TL
Gelir tablosu	171,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	467,20 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	624,10 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	308,30 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	365,50 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2024)

Evlatlıklar dâhil fûruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	1.609.552 TL
Fûruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	3.221.082 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	37.059 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde	37.059 TL

Vergi tarifesi (2024)

Matrah dilim tutarları	Vergi oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 1.700.000 TL için	%1	%10
Sonra gelen 4.000.000 TL için	%3	%15
Sonra gelen 8.700.000 TL için	%5	%20
Sonra gelen 17.000.000 TL için	%7	%25
Matrahın 31.400.000 TL'yi aşan bölümü için	%10	%30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler (TL)

Ödemeler / kesintiler	01.07.2023-31.12.2023	01.01.2024-31.12.2024
Brüt asgari ücret	13.414,50	20.002,50
Sosyal güvenlik primi işçi payı (%14)	1.878,03	2.800,35
İşsizlik sigortası primi işçi payı (%1)	134,15	200,03
Gelir vergisi matrahı	0,00	0,00
Hesaplanan gelir vergisi	0,00	0,00
Damga vergisi	0,00	0,00
Kesintiler toplamı	2.012,18	3.000,38
Net asgari ücret	11.402,32	17.002,12

Yıllık brüt asgari ücret

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	68.850
2023	140.535
2024	240.030

Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları

Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.07.2023-31.12.2023	13.414,50	100.608,90
01.01.2024-31.12.2024	20.002,50	150.018,90

Income Tax	
Income tax tariffs - 2024 (Salaries)	
Income bracket	Tax rate %
Up to TRL 110,000	15
For TRL 230,000; for the first TRL 110,000, TRL 16,500, for above	20
For TRL 870,000; for the first TRL 230,000, TRL 40,500, for above	27
For TRL 3,000,000; for the first TRL 870,000, TRL 213,300, for above	35
For more than TRL 3,000,000, for TRL 3,000,000, TRL 958,800, for above	40
Income tax tariffs - 2024 (Other income)	
Income bracket	Tax rate %
Up to TRL 110,000	15
For TRL 230,000; for the first TRL 110,000, TRL 16,500, for above	20
For TRL 580,000; for the first TRL 230,000, TRL 40,500, for above	27
For TRL 3,000,000; for the first TRL 580,000, TRL 135,000, for above	35
For more than TRL 3,000,000, for TRL 3,000,000, TRL 982,000, for above	40
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)	
Period	Amount (TRL)
01.07.2022-31.12.2022	51.00
01.01.2023-31.12.2023	110.00
01.01.2024-31.12.2024	170.00
Daily transportation amount exempted from income tax (VAT excluded)	
Period	Amount (TRL)
01.07.2022-31.12.2022	25.50
01.01.2023-31.12.2023	56.00
01.01.2024-31.12.2024	88.00
Disability allowance (2024)	
Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1 st degree disabled	6,900
For 2 nd degree disabled	4,000
For 3 rd degree disabled	1,700
Exemption for house rental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2022	9,500
2023	21,000
2024	33,000
Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are subject to withholding	
The year of income	Amount (TRL)
2022	70,000
2023	150,000
2024	230,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are not subject to withholding		
The year of income	Amount (TRL)	
2022	3,800	
2023	8,400	
2024	13,000	
Exemption in capital gains (Except securities)		
Year when the gain is derived	Amount (TRL)	
2022	25,000	
2023	55,000	
2024	87,000	
Exemption in incidental income		
Year when the income is derived	Amount (TRL)	
2022	58,000	
2023	129,000	
2024	200,000	
The upper limit of severance pay exempt from income tax		
Period	Amount (TRL)	
01.01.2024 - 30.06.2024	35,058.58	
01.07.2024 - 31.12.2024	41,828.42	
Corporate Tax		
Interest rates in terms of capital decrease in cash		
Year	Rate (%)	
2021	24.51	
2022	13.47	
2023	53.11	
Monthly rental fee of passenger car that can be recognized as expense		
Year	Amount (TRL)	
2022	8,000	
2023	17,000	
2024	26,000	
SCT and VAT amount which can be recognized as expense for the acquisition of passenger car		
Year	Amount (TRL)	
2022	200,000	
2023	440,000	
2024	690,000	
Acquisition fee which can be subject to depreciation in terms of passenger cars		
Year	Amount (TRL)	
	Initial acquisition fee excluding SCT and VAT	Acquisition fee including SCT and VAT
2022	230,000	430,000
2023	500,000	950,000
2024	790,000	1,500,000
Tax reduction cap of tax compliant taxpayers		
Return submission year	Reduction amount (TRL)	
2022	2,000,000	
2023	4,400,000	
2024	6,900,000	

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183	
Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	2.50
14.11.2023 - 20.05.2024	3.50
Since 21.05.2024	4.50
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	24
14.11.2023 - 20.05.2024	36
Since 21.05.2024	48
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2021	36.20
2022	122.93
2023	58.46
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2022	2,000
2023	4,400
2024	6,900
Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2022	2,000
2023	4,400
2024	6,900
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	50.75%
In advance transactions	51.75%
In rediscount transactions under TPL	51.75%
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 01.04.2024 .	
Stamp Duty	
Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2022	4,814,234.00
2023	10,732,371.80
2024	17,006,516.30
Stamp duty rates and amounts (2024)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9.48 per thousand
Wages (Including advances)	7.59 per thousand
Rental contracts	1.89 per thousand
Balance sheet	TRL 360.10
Income statement	TRL 171.90
Annual income tax return	TRL 467.20
Corporate tax return	TRL 624.10
Value added tax returns	TRL 308.30
Withholding and premium service returns	TRL 365.50

Inheritance and Transfer Tax		
Exemptions (2024)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse		TRL 1,609,552
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant		TRL 3,221,082
For transfers conducted without any consideration		TRL 37,059
For the lottery prizes won from contests and draws and game of chances organized based on money and goods		TRL 37,059
Tax tariff (2024)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 1,700,000	1%	10%
For the next TRL 4,000,000	3%	15%
For the next TRL 8,700,000	5%	20%
For the next TRL 17,000,000	7%	25%
For the tax base portion exceeding TRL 31,400,000	10%	30%
Minimum Wage and Social Security		
Minimum wage and withholdings (TRL)		
Payments / withholdings	01.07.2023-31.12.2023	01.01.2024-31.12.2024
Gross minimum wage	13,414.50	20,002.50
Social security premium employee's contribution (14%)	1,878.03	2,800.35
Unemployment insurance premium employee's contribution (1%)	134.15	200.03
Income tax base	0.00	0.00
Income tax calculated	0.00	0.00
Stamp duty	0.00	0.00
Total withholdings	2,012.18	3,000.38
Net minimum wage	11,402.32	17,002.12
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2022	68,850	
2023	140,535	
2024	240,030	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.07.2023-31.12.2023	13,414.50	100,608.90
01.01.2024-31.12.2024	20,002.50	150,018.90

EY | Daha iyi bir çalışma dünyası oluşturmak

EY olarak amacımız; müşterilerimiz, çalışanlarımız ve toplum için değer yaratırken aynı zamanda sermaye piyasalarında güvenin ve daha iyi bir çalışma dünyasının oluşmasına katkıda bulunmaktır.

Dünya çapında 150'den fazla ülkede, sahip olduğumuz veri ve teknoloji ile hizmet veren ekiplerimizle, denetimde güveni sağlarken müşterilerimizin gelişmesine ve dönüşmesine destek oluyoruz.

Bağımsız denetim, danışmanlık, hukuk, kurumsal finansman, strateji ve vergi hizmetlerimizle iş dünyasının karşılaştığı zorluklara yeni çözümler sunacak doğru soruları soruyoruz.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) kapsamında; EY'nin kişisel verileri nasıl topladığı, kullandığı ve bireylerin sahip olduğu haklara dair bilgilere [ey.com/tr_tr/privacy-statement](https://www.ey.com/tr_tr/privacy-statement) adresinden ulaşabilirsiniz. EY üye şirketleri yerel kanunların yasakladığı bölgelerde hukuk hizmeti sunmaz. Daha fazla bilgi için lütfen [ey.com](https://www.ey.com) adresini ziyaret edin.

© 2024 EY Türkiye.

Tüm Hakları Saklıdır.

www.ey.com/tr

www.vergidegundem.com

www.linkedin.com/ernstandyoung

www.instagram.com/eyturkiye

www.X.com/EY_Turkiye

www.facebook.com/ErnstYoungTurkiye

ISSN: 2148-4686

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayının muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.